

МІЖНАРОДНИЙ РІВЕНЬ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ ПІД ЧАС РОЗКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Роман Володимирович ДЕЛІМБОВСЬКИЙ,

*здобувач Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Процес взаємодії між правоохоронними органами під час розкриття кримінальних правопорушень потребує особливої організації на різних рівнях. Це дозволяє організувати регулюючий вплив у межах чітко визначеної системи, спрямувати його на вирішення міжнародних, загальнодержавних, регіональних та місцевих завдань. При цьому кожен рівень є унікальним, передбачає значну кількість управлінських рішень, а також повсякденних дій, які дозволяють розкривати кримінальні правопорушення, вести статистику, узагальнювати її, знаходити проблемні аспекти та своєчасно їх вирішувати.

Важливим рівнем у досліджуваній системі взаємодії є міжнародний. Як стверджує В. В. Пилип, «міжнародне співробітництво правоохоронних органів передбачає формування відповідного організаційно-правового механізму, з розподілом функцій і визначенням повноважень суб'єктів, залучених до такої взаємодії, визначенням змісту та способів реалізації відповідних сумісних заходів, забезпеченням розроблення відповідних правових механізмів регулювання такої діяльності, тобто належного нормативно-правового забезпечення тощо» [1, с. 346].

На рівні міжнародного співробітництва досягається злагоджена діяльність національних і зарубіжних правоохоронних органів у процесі розслідування та розкриття міжнародних кримінальних правопорушень, проведення семінарів, тренінгів, навчальних і ознайомлювальних виїздів правоохоронців до інших держав світу, обміну інформацією та ресурсами, необхідними для розкриття кримінальних правопорушень. При цьому злагоджена діяльність декількох правоохоронних органів, розділених державними кордонами, на міжнародному рівні потребує особливих підходів до міжнародної співпраці, дотримання порядку, передбаченого чинним кримінальним процесуальним законодавством та міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Аналізуючи міжнародний рівень взаємодії, слід звернути особливу увагу на діяльність Інтерполу. Інтерпол – єдина міжнародна поліцейська організація, яка сприяє співпраці поліції в усьому світі та існує вже десятиліттями. Це комунікаційний міст між 187 державами, які представляють різні поліцейські культури, практики та закони. Він прийнятий десятками держав і допомагає правоохоронним органам докладати максимум зусиль у боротьбі з організованою злочинністю та у вирішенні питань повсякденної злочинності [2].

Згідно зі Статутом Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерполу від 13 червня 1956 року «Міжнародна організація кримінальної поліції

- ІНТЕРПОЛ складається з: Генеральної Асамблеї; Виконавчого комітету; Генерального секретаріату; Національних центральних бюро; Радників; Комісії з контролю файлів. Кожний Член Організації може бути представлений одним або декількома делегатами; однак кожна країна може мати лише одного керівника делегації, який призначається компетентним урядовим органом цієї країни. Ураховуючи спеціальний характер діяльності Організації, її Члени повинні намагатися включати до складу своїх делегацій: (а) вищих посадових осіб тих відомств, які виконують поліцейські функції; (б) посадових осіб, службові обов'язки яких пов'язані з діяльністю Організації; (с) фахівців з питань, що внесені до порядку денного» [3].

А. О. Волкова та І. В. Царьова зауважують, що основною роллю Інтерполу є забезпечення та розвиток міжнародного поліцейського співробітництва, а діяльність цієї Організації спрямована на захист та дотримання прав людини, а також створення служб, що сприяють запобіганню та припиненню злочинів. Україна є державою, яка є членом Інтерполу. Співпраця правоохоронних органів України з досвідченими агентствами іноземних країн, які вирішують питання, пов'язані з боротьбою зі злочинністю міжнародного характеру, здійснюється Департаментом міжнародного поліцейського співробітництва Національної поліції України, який є підготовленим та сучасно оснащеним підрозділом, здатним надавати ефективну допомогу правоохоронним органам держав у проведенні оперативно-розшукових заходів за кордоном та у справах про злочини на міжнародному рівні, основним напрямком яких є загальнокримінальна та економічна діяльність [4, с. 71].

Таким чином, міжнародний рівень взаємодії у процесі розкриття кримінальних правопорушень характеризується централізованістю, охоплює особливі порядки погодження рішень про проведення тих чи інших спільних заходів, передбачає систему органів і підрозділів, уповноважених виконувати завдання із міжнародного поліцейського співробітництва. Подібна співпраця, на наше переконання, з часом буде все поглиблюватися, набувати нових форм у світлі науково-технічного прогресу.

Список використаних джерел:

1. Пилип В. В. Правові засади міжнародного співробітництва Національної поліції України з правоохоронними органами іноземних держав. *Вісник ХНУВС*. 2023. № 4 (103). 345-356.
2. Korontzis T. International law enforcement cooperation. *European Scientific Journal*. 2014. 355-367. URL: <https://ssrn.com/abstract=4881519>.
3. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції - Інтерпол від 13.06.1956 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_142#Text.
4. Волкова А. О., Царьова І. В. Interpol as an institute of international cooperation in the field of law enforcement // Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди 20-тої річниці створення Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. (м. Полтава, 29 вересня 2022 р.). Полтава, 2022. С. 70-72.